

Henny Vrienten

'Je kan maar op één bas tegelijk spelen'

Henny Vrienten is op zijn zeventigste nog altijd zeer actief met Doe Maar, Vreemde Kostgangers, solo-albums, het componeren van filmmuziek en natuurlijk het schrijven van songs voor Sesamstraat. Hiervoor heeft hij een prachtige verzameling instrumenten die hij in de loop der jaren opbouwde. Ze hebben bijna allemaal een verhaal dus we nemen je graag mee naar De Vrienten Collectie.

Tussen zijn optredens met Doe Maar door ontvangt Henny ons in zijn studio in Amsterdam. Naast de strakke, moderne controleruimte, met Kemper Profiler-versterkermodeler, grote beeldschermen een Euphonics-mengpaneel, is er een klassiek ogende ruimte met een parketvloer, een vleugel en twee muren vol gitaren, bassen en allerlei exotische instrumenten. Alsof je de vintage-afdeling van een chique winkel bent binnengelopen. Trots, maar vooral vol liefde kijkt de nederpop-legende regelmatig naar de diverse instrumenten. Hij koestert ze en ze zijn hier in goede handen, maar het zijn ook gebruiksvoorwerpen. Het maakt niet uit als de '58 Höfner bij het van de muur pakken even tegen een zeldzame Martin tikt. Terwijl Henny koffie zet, heb ik al een Framus, een Höfner en een Rickenbacker in handen gehad. Een bashemel!

In pak, maar lekker huiselijk op sokken, schenkt hij twee flinke mokken koffie in, waarna we het twee uur lang alleen maar over bassen hebben; zelfs als het opname-apparaat al lang uit staat. Van de vele niet opgenomen anekdotes springt eentje eruit: Tijdens een van de reünie-optredens vroeg zijn contactpersoon bij concertorganisator Mojo hoe de drie Ampeg-torens op het podium bevalen. 'Het voldoet', antwoordde

Vrienten droogjes, maar met een knipoog. Tot zijn verbazing stonden er bij het volgende optreden acht complete Ampeg-torens op zijn deel van het podium. Als grap had Mojo alle beschikbare SVT's van het land gehuurd. 'Op een relatief laag volume klonk dat fantastisch', merkt hij lachend op. Dan volgen er nog verhalen over een Tele waar George Harrison ooit op speelde, de man die zijn eigen ES-335 wilde vernielen voor het verzekeringsgeld om een White Falcon te kopen en daarom met de auto over de koffer van de Gibson reed. De dronken roadies hadden de gitaar echter in de verkeerde koffer gedaan. Ondanks de vele instrumenten verexcuseert Henny zich: sommige bassen zijn uitgeleend en andere zijn mee met de Doe Maar-tour.

Danelectro Longhorn

'Ik ben ooit op gitaar begonnen. Aanvankelijk in het slechtste bandje van Tilburg en werkte me vandaaruit omhoog. Dat lukte me trouwens vooral om hoe ik er uitzag: heel hip en met lang haar. Les Cruches was de band van John van de Ven, die later arrangeur van André Hazes werd. Bandjes hadden destijds allemaal een Franse naam en Tilburg was natuurlijk de kruikenstad. De kruikenzeikers. Ooit spaarde men daarin de urine op om wol te wassen. Na een zoveelste mislukte solo van ►

‘Mijn basdealer belt me ongeveer vier keer per jaar en dan weet ik dat ik mijn portemonnee mee moet nemen’

mij zei John: “Ga jij maar bassen, je hebt nu twee snaren te veel.” Hij wilde mij dus niet kwijt en ik heb toen met geleend geld een bas gekocht. Ik ging naar Servaas in Den Haag en kocht een Danelectro Longhorn, omdat Rinus Gerritsen van Golden Earring en John Entwistle van The Who die ook hadden. Bij Doe Maar heb ik die trouwens nooit gebruikt, want hij miste gewoon dat dikke laag. Ergens in de jaren negentig werd ik gevraagd of ik iets wilde geven voor een veiling voor het goede doel in Paradiso. Ik besloot de Longhorn te doneren. Ik signeerde hem op hun verzoek en eigenlijk miste ik de bas daarna niet. Jaren later had ik voor opnames voor Sesamstraat wat bekende Nederlanders in mijn studio en een ervan was Thomas Acda.

Die vertelde me dat mijn bas bij een vriend van hem boven de bank hing. Die speelde er toch niet op en dus heb ik hem een week later terug gekocht. Deze bas hangt nu even in Gent bij een tentoonstelling over de muziek- en jeugdrevolutie van de jaren zestig en zeventig. Ik vind het een iconisch model. Een van de mooiste bassen.’

De Fender Precision

‘Ik kocht mijn P, ik denk in 1966, nieuw in de winkel voor 600 gulden. Of de bas er al langer hing weet ik niet, maar misschien komt hij uit ‘65 of ‘64. Voor Doe Maar speelde ik in kleine jazzcombo’s op chique bruiloften en in restaurants, met een net apenpakje aan en via zo’n Kustom-versterker met kussens. Ik

ken dus al die American standards en kwintencirkels. Daarvoor gebruikte ik mijn Precision. Toen kwam Doe Maar. Ik zocht een zware bas en kocht zo’n enorm lange Aria Pro II. Dat was een te gekke bas, maar in de studio is een P altijd goed en alle Doe Maar-tracks zijn dan ook met mijn Precision opgenomen. In die lange tijd heeft hij wel zeven kleuren gehad. Eerst metallic lichtblauw met driehoekjes, sterretjes en maantjes, maar ook een tijdje geel-blauw gestreept. Er was altijd wel een vriend die hem wilde beschilderen en het leek zo steeds een andere bas. Uiteindelijk heb ik hem in mooi zwart laten refinishen. Je ziet aan mijn verzameling dat ik van zwart en wit houd. Mijn Precision is nu veel waard, maar ik heb hem nu niet hier. Als je hem wilt zien, dan moet je naar een concert van Jett Rebel, want mijn zoon Xander speelt in zijn band op mijn bas. Ik ga ervan uit dat de P nu van Xander is. Dat betekent dus wel dat ik op zoek moet naar een nieuwe, want een P hoort erbij. Ik heb nu drie Jazz Bassen, maar geen P. Die zwarte Jaguar Bass is trouwens ook te gek en hij ziet er mooi uit. Die heb ik tijdens de vorige concertreeks, onder meer in de Ziggo Dome, gebruikt.’

Ondertussen lopen we naar de twee Jazz Bassen, de derde is uit huis, en de Jaguar om ze eens goed te bekijken. Henny vervolgt: ‘Later nam ik orkesten op voor filmmuziek. Ik werkte dan thuis aan de tracks van het Metropole Orkest, met contrabas en strijkers, maar ik miste wat aan de onderkant. Ik kon alles proberen, maar de meeste bassen zijn “fremdkörper” in klassiek. Maar als ik een P pakte, liefst zacht met de duim bespeeld, dan werd het een klassiek instrument! Ik speel de P meestal met roundwounds. Hoewel ik voor Sesamstraat weleens drukke partijen speel, speel ik het liefst weinig noten, maar die moeten wel staan. Zonder een spoor van twijfel. Als er wel twijfel is, laat ik het niet merken. Maar dat lukt niet met zo’n flatwound-plonkje.’

Framus Star Bass & Höfner 500/1

Rechts aan de wand hangen twee oude jongens, die niet ver van elkaar gemaakt zijn in het oosten van Duitsland. Een Höfner-vioolbas en een kleine Framus Star Bass. De vioolbas is er eentje met smalle elementen in ebbenhouten behuizingen. De Höfner heeft hij pas twee jaar. Henny spreekt het woord ‘dealer’ uit alsof deze hem ‘helpt’ met een verslaving. Een gezonde instrumentverslaving dan: ‘Mijn dealer, Søren Venema van Palm Guitars, kent

me goed en is zeer betrouwbaar. Als hij iets heeft, wijst hij precies aan wat er niet origineel aan is en hij wijst me zelfs op de kleinste scheurtjes. Hij belt me ongeveer vier keer per jaar en dan weet ik dat ik mijn portemonnee mee moet nemen. Ik had al diverse vioolbassen geprobeerd, maar ik had hét exemplaar nog niet gevonden. Bij deze was ik meteen verkocht. Søren had 22 e-mails van Japanners die hem wilden hebben, maar hij hield hem apart voor mij. Dit is dan ook wel een dure. Ik heb hem al voor Sesamstraat gebruikt.’

Ik wijs naar de Star Bass. ‘Die is mooi! Ik heb laatst in mijn eentje de basis van twee tracks verzorgd voor de nieuwe elpee van Hans Dulfer. Alleen sax en drums en een beetje ska. Ik heb mijn Telecaster Custom gebruikt en dit basje er onder gezet. Je weet niet wat je hoort! Heel ouderwets, maar het klopte meteen. Als je een jaren zestig-geluid wilt in een trio of in een rammelend bandje, dan is dit de perfecte bas. Dat lullige elementje klinkt enorm! Søren heeft nog zo’n grote Star Bass staan, Die moet ik toch maar eens halen.’

De short scales

‘Ik wil even soepel en goed als vroeger spelen en liefst beter. Ik ben beter, want ik kan er nu beter over nadenken en ik weet welke noten het hardste aankomen. Wat je als oudere muzikant wilt aan inzicht, sound, mooiere instrumenten en versterkers, verlies je in

Goed en betaalbaar: de Supro.

dynamiek. Ik hoor wel eens live-opnames van rond ‘82 en dan hoor ik een beest! Een enorme drive en dat op mindere bassen en versterkers en via een slechtere PA. Die drive heb ik nog wel in mijn hoofd, maar ik word nu eenmaal ouder. Je kan het ontkennen, dan wordt je triest, of gewoon makkelijkere bassen zoeken. Ik zag een Supro hangen in The Guitar Bar in Antwerpen. Deze basjes zijn zo mooi en zo simpel.’

Henny pakt het zwarte exemplaar op en we bediscussiëren de matte afwerking van de hals. ‘Ik heb versies met één, twee en drie elementen en met Doe Maar gebruik ik vooral de

laatste twee, want twee elementen samen geven iets dieps. Het zijn hele goede bassen en de duurste is net boven de 1000 euro. Dat is niet te vergelijken met de 8000 van die Dingwall. Het leuke is dat de gitaar en bas arbeidersinstrumenten zijn. Iedereen kan ze betalen en dat heb je niet met een vleugel. Speelplezier heeft uiteindelijk niets met geld te maken.’

In de hoek linksachter hangt een bijzondere Fender, met een Tele-kop en Mustang-element. Ik herken hem als de short scale Bullet: de Amerikaanse opvolger van de Mustang.

‘Ik vind dit zo’n mooi basje! Ik heb er veel op gespeeld. Soms zoek je een bas voor een liedje, maar je eindigt nooit met de bas die je als eerste in gedachten had. Dat is een wonder dat ik niet kan doorgronden. Ik had dat dus met de Bullet, eigenlijk een studiebasje. Ik voel hem dan opeens: wat een goed basje! Hij snijdt overal doorheen. Ze hebben hem volgens mij maar een seizoen gebouwd: in ‘82.’ Minutenlang kijken we in stilte naar het esdoorn van de toets.

‘En van een schoonheid. Jij hebt dat ook, hè: je voelt het!’

Via twee d’Angelico’s, een moderne Mustang PJ, de moderne Gibson SG-bassen ‘valt op geen enkele manier tegen, maar de hals is wat breed’ en twee bassen van het Nederlandse Mr. Drubbel - die Henny intensief bespeelt - komen we op de bassen waar het publiek na afloop bij je over praat. Bij mij is dat de Danelectro Longhorn en bij Henny een Airline Map; een heruitgave van een oude National.

‘Ik gebruikte de Airline tijdens twee tours van Vreemde Kostgangers. Een waanzinnig basje, ►

Deze short scale Fender Rascal Bass zit pas relatief kort in de verzameling.

Voor deze oude Höfner was Henny vele Japanners te snel af.

'Mijn Kramer met aluminium hals en gespleten kop... Heb ik die in een bandbus laten staan? Weggegeven?'

short scale en het is zo'n model waar iedereen over begint. De rare bovenkant volgt op de vorm van de Verenigde Staten. Mensen hebben dat nog nooit gezien. Ik vind extreme modellen als V's en stervormige bassen niet mooi, maar deze is op het randje. Ik groeide op met Höfners en Egmonds en dan blijft het klassieke gitaarmodel toch het model.'

De Fadobas

'Waar waren we zonder instrumenbouwers.' Voor de muur staat een enorme, akoestische, fretloze bas. 'Deze fadobas is speciaal voor mij gemaakt door een mannetje in een plaatsje vlakbij Lissabon. Fernando Lameirinhas ken je misschien van de oude hit Amsterdam. Hij speelde op zo'n bas en hij kende de bouwer. In dat dorp was geen telefoon, hij spak geen Engels, dus alle contact verliep via een tolk. Na zes keer uitstellen kon ik hem ophalen en opeens stond ik op zo'n pleintje met platanen, voor een oud fabriekje in dat kleine, Portugese plaatsje. Er was daar geen elektriciteit, dus alle machines werden ouderwets met de voet van kracht voorzien. Er zit trouwens een prachtige koffer bij die zijn vrouw gemaakt heeft. Ik zag de bas, ik hoorde de prijs van slechts 1.500 gulden en ik voelde me gelijk ongemakkelijk; zo'n postkoloniale uitbuiting. Ik begon over de prijs en hij zei meteen: "Sorry, maar alles is hier duurder geworden." Hij dacht dat ik minder wilde betalen! Uiteindelijk mocht ik niet meer betalen, maar hij vertelde me dat ik hem wel hielp als ik nog een instrument bestelde. Dat werd een grote Spaanse gitaar, maar helaas overleed hij enkele maanden later.'

'Jan Hollestelle heeft hem ooit nagebouwd, maar schijnt minder te klinken. Ik ken zeker tien bassisten die er alles voor over hebben om deze bas te hebben.'

De ruimte vult zich met heerlijke, zoete, fretloze klanken met een soort sublaag die je alleen lijkt te voelen. Bijzonder.

'Ik ben niet echt een fretloze speler, maar ik wil ieder instrument dat ik hier heb leren bespelen. Er is later een element in deze bas gebouwd en ik zet er een microfoon bij. Ik neem de bas altijd dubbel op en soms zelfs met een microfoon bij de brug van een elektrische bas. Er komt dan wat bij waardoor je meteen hoort dat het echt is en geen synth.'

Verzamelen

De laatste tijd post Henny Vrienten steeds vaker foto's van bassen op Instagram. Hij is misschien meer een verzamelaar dan iedereen dacht? 'Het past niet echt bij me en het

heeft iets pathetisch. Maar ik kom er steeds meer achter dat het door mijn jeugd komt.' Hij wijst op een jazzgitaar. 'Die Höfner daar kreeg ik van mijn moeder. George Kooijmans kreeg exact zo'n gitaar van zijn ouders en we leerden beide Tom Dooley als eerste nummer. Dat scheidt een band. Ik kom uit een eenvoudig arbeidersgezin en die gitaar is mijn paspoort naar deze wereld geweest. Ik heb vanaf dag één de gitaar nooit meer losgelaten. Zonder die gitaar was ik nu een gepensioneerde pauper in Tilburg. Nou ja, ik denk dat ik geschiedenisleraar was geworden.'

'Natuurlijk heb ik een periode gehad dat ik alles wilde, maar dat kon ik niet betalen. Ik las eens een artikel over Entwistle van The Who. Als er een nieuwe Fender uitkwam, dan kocht hij dat model in alle acht kleuren en dan dubbel, voor zijn beide huizen. Met Doe Maar ging het op een gegeven moment heel goed en fabrikanten kwamen mij toen gewoon bassen brengen. Ik zie weleens foto's van mezelf met bassen die ik me nauwelijks herinner en waarvan ik niet weet waar ze gebleven zijn. Bijvoorbeeld zo'n Kramer met aluminium hals en gespleten kop. Heb ik die in een bandbus laten staan? Weggegeven? In die tijd werden instrumenten meer gebruiksvoorwerpen.' 'Soms lig ik 's nachts op bed op mijn iPad naar bassen te kijken. Mijn vrouw vraagt dan meteen of ik iets ga kopen en soms meld ik dan dat het wel erg mooi is, maar ook duur. Ze moedigt me dan vaak juist aan en zegt: 'Het is toch je gereedschap?'

Ark van Noach

John Entwistle beschreef zijn neiging om van alle bassen een tweede te willen aanschaffen

Zoete, fretloze klanken uit deze speciaal voor Henny gebouwde fado-bas.

Bas mannen: De documentaire

In 2013 verscheen de documentaire Gitaarjongens. Henny bezocht zijn favoriete vaderlandse gitaristen en er volgde een concert met Jan Akkerman, George Kooijmans, Pablo van de Poel, JB Meijers, Eelco Gelling en vele anderen. Dit jaar verschijnt dan eindelijk het vervolg.

'Ik kreeg het verzoek om een basversie te maken: een documentaire en een concert. Het laatste heb ik niet voor elkaar gekregen, want ik wist niet hoe het moest. Je moet niet bij mij zijn voor bassolo's. Maar wat er uitgekomen is, is heel erg leuk. Ik heb het samen met Xander gedaan. Hij bezocht een aantal jonge honden, terwijl ik bassisten uit mijn generatie ontmoette. Ik heb het verschil tussen de generaties onderzocht. Toen Herman Deinum, Rinus Gerritsen en ik een bas kochten, kon je nergens naartoe. Op conservatoria werd alleen contrabasles gegeven en er was nauwelijks kennis over de nog jonge basgitaar. Goede instrumenten waren er nauwelijks. Rinus' vader bouwde er zelfs een voor hem. We hebben het allemaal op onze eigen manier geleerd. Proefondervindelijk. Rinus en Herman herken ik na twee maten en mezelf na een. De jonge garde is top, maar minder herkenbaar. op Gino Cochise na: die is onnavolgbaar. Ze hebben een goede opleiding, goede instrumenten en ze spelen precies wat moet. Ze kunnen alles. Xander is veel beter dan ik. Hij heeft een waanzinnige techniek, maar mijn generatie is meer eigen en herkenbaar.'

'In de docu chargeer ik lekker: "Een bas heeft vier snaren en met meer ben je een harpist." En eigenlijk hoor je niet hoger te komen dan de vijfde fret. Ik geloof wel in dat romantische idee van de bassist die achter naast de drummer staat, de benen uit elkaar, kont tegen de basversterker. En ondertussen ben je de perfecte machine die bepaalt welk akkoord de band speelt. De bassist is vaak iemand die zichzelf een beetje wegcijfert, maar onmisbaar is. Sting, McCartney en ik vallen daar buiten, haha! Ik chargeer, maar mensen moeten er om lachen.'

'Toch zit er wat in. De filmer heeft zich rotgegoogeld naar een stukje waarin Xander als livebassist was te zien. Men focust altijd op de zanger en sologitarist. Natuurlijk kan je dat zelf ook een beetje beïnvloeden door de show te stelen. Maar ik heb dat niet nodig. In Doe Maar val ik toch op. Ik zing wat en de helft van het podium is voor mij en mijn basinstallatie. Ik kom geen aandacht te kort. Uiteindelijk ben ik een componist die mooie baslijnen bedenkt en die kan spelen terwijl hij zingt. Maar het was erg leuk om de andere bassisten op te zoeken en elkaars bassen te bekijken. En ik heb mensen gesproken die nooit over de rol van de bassist hadden nagedacht. Wat doen bassisten eigenlijk? Luister eens naar de onderkant van de muziek en haal dat eens weg. Wat blijft er dan over?' **Bas mannen wordt op donderdag 10 januari 2019 om 22:55 uitgezonden op NP02 bij Het Uur Van De Wolf.**

eens als het 'Ark van Noach-syndroom'. 'Ik heb dat een beetje, maar vooral met kleuren. Kijk naar die twee van De Gier: zwart en wit. Het hangt natuurlijk van de kleur van je overhemd af welke je pakt. Belachelijk toch?' We bediscussiëren de zin en onzin van looks en Henny wijst op twee Italiaanse gitaren, die doen denken aan de Italiaanse modellen die bijvoorbeeld The Tielman Brothers bespeelden.

'Jonge bandjes gaan vaak in spijkerbroek en t-shirt het podium op. Ook oké, maar ik kom uit een tijdperk waarin je juist iets speciaals probeerde te doen. We spelen nu met Doe Maar in de zalen waar we vroeger ook speelden. Ik heb een gitaarband met ska-ruitjes en ik heb ook zulke schoenen, haha! Een heel belangrijk detail!'

Ondertussen heeft Henny al bij teveel instrumenten gezegd dat 'deze echt nooit weggaat'. Misschien dat hem mijn licht-spottende blik bij deze terugkerende opmerking opvalt. Henny lacht: 'Natuurlijk heb ik die '68 P in België in mijn hoofd al gekocht. En die grote Star Bass. En ik wil nog eens zo'n kleine Burns Nu-Sonic, waar George Harrison op speelde. Ik was een paar jaar geleden bij het concert van Paul McCartney. Op een bepaald moment zei hij: "Je vraagt je misschien af waarom we zo vaak van instrument wisselen? Dat is omdat we er zoveel hebben."'

Droog lachend: 'Nou ja, je kan maar op één bas tegelijk spelen.' ■

Op de PLUS-sectie van www.debassist.nl lees je nog veel meer over Henny's collectie, het verhaal achter de gestolen Dingwall, nieuw versus oud en meer.